

TNK 136 WG8 DATEX II

Zpráva o činnosti za rok 2013

Datum: 25. listopadu 2013
Zpracoval: Ing. Jan Vlčinský
Zpracováno pro: SILMOS s.r.o.
Křižíkova 70,
612 00 Brno, Královo Pole

1 Název a charakteristika pracovní skupiny

Úplný název pracovní skupiny CEN TC 278/WG8 je „Silniční dopravní data“.

Pracovní skupina se zabývá zejména normami DATEX II, které řeší formát a způsob výměny dopravních informací mezi datovými centry.

2 Seznam norem

Všechny normy mají společný formát názvu:

Anglicky: **Intelligent transport systems - DATEX II data exchange specifications for traffic management and information - Part <X>**: <specifický název části>

Česky: **Inteligentní dopravní systémy - Specifikace výměnného formátu DATEX II pro řízení dopravy a dopravní informace - Část <X>**: <specifický název části>

- Část 1: **Context** and framework
Obecný rámec a architektura
Pracovní jméno: Sybila
Popis koncepce tvorby modelů dat a jejich rozšiřování.
Přijato do ČSN v angličtině (CEN TS 16157-1).
- Část 2: **Location** referencing with predefined location publication
Označování pozice
Pracovní jméno: Kdebyla
Určování pozice (polohy) událostí.
Přijato do ČSN překladem (CEN TS 16157-2)
- Část 3: **Situation** publication (CEN TS 16157-3)
Publikace situace
Pracovní jméno: Cobyla
Popis událostí (běžné dopravní informace)
Přijato do ČSN překladem
- Část 4: **Variable Message Signs**
Pracovní jméno: Chamélie
Proměnlivé dopravní značení (jen popis stavu tabulí bez řízení)
Pracovní položka ve stádiu schvalování technickou komisí.
Na úrovni CEN je ve stádiu přípravy konečných textů.
- Část 5: **Elaborated Data** Publication
Pracovní jméno: Irma
Předávání rozsáhlých sad dat o stavu provozu, průjezdnosti apod.
Pracovní položka ve stádiu revize technickou komisí.
Aktivně se účastníme tvorby této normy.
Hlasovali jsme pro přijetí.
- Část 6: **Parking** Information
Informace o dostupných parkovacích kapacitách
Položka prošla fází interních připomínek v pracovní skupině a přešla do Drafting stage.

- Část 7: **Traffic View** Publication
Poskytování souhrnného popisu pro oblast nebo trasu.
Na úrovni CEN je ve preliminary stage formou předběžné pracovní položky. Plánujeme aktivní podporu, tento typ publikace s u nás v praxi běžně užívá.
- Část X: **Exchange** specification including information management layer
Způsoby výměny informací
Dnes asi nejrozsáhlejší a nejžhavější téma.
Spolupracuje se s ISO/TC208/WG9, našim úkolem je přinést návrh řešení.
Některé předběžně (zatím nestandardizované) formy výměny se v praxi užívají a to často i s odkazem na DATEX II.
Práce je hodně, kapacit málo, bude-li prostor, chceme se zapojit do řešení.
- Část Y: **CCTV**
Informace z kamer.
Existuje jako hotové rozšíření, uvažuje se o jeho zpracování do formy normy. Tuto položku chceme podpořit. Např. v NDIC se takové informace vyskytují a používají.

Pro všechny položky jsou v praxi v ČR známy způsoby využití (zatím však vždy řešeno bez DATEX II).

CEN TS 16157 - Plán prací	2010				2011				2012				2013				2014				2015			
	q1	q2	q3	q4	q1	q2	q3	q4	q1	q2	q3	q4	q1	q2	q3	q4	q1	q2	q3	q4	q1	q2	q3	q4
Part 1: Kontext a rámec																								
Part 2: Označování pozic																								
Part 3: Situace																								
Part 4: VMS - Proměnlivé značení																								
Part 5: Měřená a vypočítaná data																								
Part 6: Parkovací informace																								
Part 7: Traffic View																								

Specifikace pro výměnu dat

	= Ratifikace a příprava konečných textů by CMC (3m)
	= Příprava draftu pro schválení technickou komisí by CMC a hlasování (6,5m)
	= revize v technické komisí, zpracování připomínek pracovní skupinou (6m)
	= Stádium přípravy draftu (6m)
	= Předběžné stádium, volitelné (12m)

CMC - CEN Management Centre

3 Činnost skupiny v roce 2013

3.1 Jednání

Byla uskutečněna 2 jednání:

- Delft, Nizozemí, 19-20. 2. 2013
- Berlín, Německo, 5-6.9. 2013

Cesta do Delftu byla hrazena z projektu RODOS, cesta do Berlína z fondu TNK 136.

3.2 Popis činnosti

WG8 se zabývá údržbou a rozvojem sady norem kolem formátu DATEX II. Na základě dříve vytvořeného modelu tříd pro DATEX II je prováděna jeho aktualizace v rámci zachování zpětné kompatibility (VMS, Traffic View), a kde je to potřebné, přijímají se do normy rozšíření, které doplují nové oblasti využití (Parking Information).

Současně je vyvíjena aktivita v oblasti vývoje standardu pro obecnou výměnu informací mezi centry. Hlavní motivací je existence této aktivity na úrovni ISO TC 208/WG9, se kterou je v tomto směru udržován pravidelný kontakt. Cílem je zajistit, aby případně přijatá ISO norma pro tuto oblast nebyla v rozporu s principy, na kterých je současná praxe DATEX II postavena.

3.3 Činnost gestora

3.3.1 NAT

Počátkem roku se v NAT do jisté míry zapojili členové DATEX týmu v projektu RODOS. Po ukončení zapojení gestora do této aktivity ale tato spolupráce ustala.

Z dlouhodobého hlediska se v práci na DATEX II stále aktivně podílejí David Bárta a Petr Bureš (také členové TNK 136).

3.3.2 Využití DATEX II v projektu SUPERHUB (CDV)

Pracuji na částečný úvazek pro CDV na Evropském projektu SUPERHUB, který si klade mj. za cíl vytvořit multimodální plánovač, integrující sadu různých informačních zdrojů. V tomto projektu jsme přinesli znalost standardizace v oblasti telematiky, mj. i DATEX II. Ziskáváme tak zkušenosti se samotné implementace v reálném projektu, současně se toto povědomí dostává i mezi další účastníky, mj. i FEI ČVUT.

3.3.3 Specializovaný DATEX tým v projektu RODOS

Od srpna 2012 do března 2013 jsem byl na částečný úvazek zapojen v projektu RODOS, který má mj. využít superpočítač k simulaci dopravních situací. K tomu byl mj. založen specializovaný DATEX tým, který má za úkol podporovat maximální využití formátu DATEX II v rámci tohoto projektu. Tento tým pracuje pod hlavičkou VŠB Ostrava. Po mém odchodu převzal vedení této skupiny Dušan Fedorčák.

3.3.4 Příprava DATEX User Forum v roce 2014 v Praze

V roce 2014 by se mělo konat další setkání DATEX User Forum. Organizátorům jsem navrhl, že by se mělo konat v Česku a obecně byl tento námět přijat s komentářem, že je to přirozené, protože již měli User Forum na jihu, západě i severu, nyní je na řadě východnější směr.

Již v roce 2013 proběhla řada příprav, zejména hledání partnera (jednání s VŠB, SDT a nakonec nalezení finálního partnera – ČVUT).

Byl ustaven organizační tým se členy z Nizozemí a Německa a akce se průběžně připravuje.

4 Předpoklad prací v roce 2014

4.1 Počet plánovaných zasedání TC278 / WG8

V současné době jsou podle běžné praxe naplánována dvě zasedání WG8, jedno jarní, druhé počátkem září. Místo zatím není určeno, je možné, že první zasedání se uskuteční v Praze při příležitosti DATEX User Forum 2014.

4.2 Předpoklad prací v plánu normalizace

V roce 2014 by měly být vydány části 4 (**VMS**) a 5 (**Měřená a vypočítaná data**). Obě navrhuji k přijetí do ČSN překladem, protože to podpoří kvalitní interpretaci přenášených informací.

Budeme se dále účastnit práce na části 6 (**Parkovací informace**), takové informace v ČR již na některých místech existují (např. TSK Praha) a mají značný potenciál pro zefektivnění dopravy a snížení emisí.

4.3 Propagace DATEX II formou odborného článku

Počátkem roku 2013 je plánován odborný článek na téma DATEX II v časopise Silniční obzor.

4.4 DATEX User Forum v roce 2014 v Česku

Předpokládaný termín konání je 19+20.5. 2014. Místem konání bude pravděpodobně technická knihovna ČVUT.

Bude nutno zajistit sponzory (finanční, lidské zdroje).

5 Zhodnocení činnosti skupiny WG8

Na úrovni CEN je WG8 velice aktivní skupinou s jasným posláním.

Na národní úrovni je byly vydány normy, implementační fáze se dá předpokládat v nejbližších dvou letech.

DATEX se formou výzkumných projektů a studií začíná dotýkat reálných úloh.

V neposlední řadě nutno zmínit skutečnost, že užití DATEX II je vyžadováno v EasyWay Deployment Guidelines.

Považuji za velikou čest, že další DATEX User Forum bude v Praze.